

Ikt. sz.: 203/23 -2 /2020

Heves Megyei Közgyűlés
Helyben

**Tájékoztató a Mátra Térségi TDM Turisztikai Nonprofit Kft. 2019. évi szakmai
tevékenységéről**

Tisztelt Közgyűlés!

A Heves Megyei Önkormányzat felkérésére a Mátra Térségi TDM Turisztikai Nonprofit Kft. elkészítette a 2019. évi szakmai tevékenységéről szóló tájékoztatóját.

A tájékoztató anyagát a közgyűlési előterjesztés melléklete tartalmazza.

Tekintettel a COVID-19 megbetegedést kiváltó humánjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére kihirdetett rendkívüli jogrendre, a Közgyűlés Bizottságai a szokásos ülésezési rendjüktől eltérően várhatóan 2020. június 23. napján a Közgyűlés 2020. június 26-i ülését megelőzően, azonban a közgyűlési anyagok megküldését követően tartják meg saját üléseiket, ezért a bizottsági döntések, javaslatok és esetleges észrevételek a Közgyűlés ülésén kerülnek ismertetésre.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy a jelen tájékoztatóban foglaltakat tudomásul venni szíveskedjen.

Eger, 2020. június 19.

dr. Juhász Attila Simon

Törvényességi szempontból ellenőriztem:

Dr. Barta Viktor
Heves Megye Főjegyzője

„Mátra Térségi TDM” Turisztikai Nonprofit Kft.

Heves Megyei Közgyűlés

Dr. Juhász Attila Simon Elnök Úr részére

Tárgy: Tájékoztató Mátra turisztikai helyzetéről (2019)

Előzmények

A Heves Megyei Önkormányzat Közgyűlésének felkérésére a „Mátra Térségi TDM” Turisztikai Nonprofit Kft. ügyvezetőjeként az alábbi szakmai tájékoztató anyagot küldöm a Tisztelt Közgyűlés részére.

Helyzetelemzés

Mátra, Észak-magyarországi régióban, **Heves megyében és Nógrád megyében** található, mely bár két megyét érint mégis földrajzi egységként jól körülhatárolható, és márkásítható turisztikai termék.

A keresleti és kínálat alakulásának vizsgálatához elengedhetetlen a Mátravidék turisztikai környezetének általános jellemzésének elvégzése.

Vonzerők

Mátra turizmusa jelenleg nem egy kiemelkedő attrakcióra épül, hanem a turisták helyszínre vonzásával kapcsolatos több, érdekes elemre, melynek központi eleme a hegyvidéki aktív turizmus, illetve a hegyi-wellness. Jelenleg a terület magas vonzásértékű adottságokkal rendelkezik, közepes turisztikai infrastruktúrával, mely kiindulási helyzet koncepcionált marketingmunkával jól erősíthető és térségi szinten is integrálható eredményt hozhat. Fontos azonban kiemelni, hogy a meglévő vonzerők környékén történő infrastruktúra fejlesztés nagyban elősegítené a marketing kommunikációt egyszerűen az élményszerű időtöltéssel.

Élmények tekintetében 2019 évben került átadásra a Mátra középső részén Libegő mely a Sástón található kempinget köti össze a kalandparkkal lenyűgöző látványt biztosítva az Alföldre és Kékestetőre. Fontos megemlíteni, hogy a síturizmus tekintetében is fejlesztés történt a Mátraszentistváni Síparkban, hiszen ott is egy 4 üléses felvonó emeli a szolgáltatás színvonalát.

Előnyös lenne, ha Kékestető, mint az ország legmagasabb pontja rendelkezne egy 4 évszakos felvonó lehetőségével.

Gyöngyös Szent Bertalan templomának déli tornya egy pályázat keretében új turisztikai attrakcióval és kávézóval egybekötött látogatóközponttal bővült, mely egy látványlift a toronybelsejében kilátást nyújtva a városra és a Mátrára.

A Mátravidék az idegenforgalmi szempontból vonzó látnivalók gazdag tárházát kínálja.

A természeti adottságok közül kiemelkedik a hegység Magyarország legmagasabb pontjával (Kékestető 1014 m), valamint a hegyvidék legjelentősebb üdülő és gyógyhelyei. Történelmi nevezetességek és műemlékek csoportját képezik a várak és kastélyok, a múzeumok, tájházak és kiállítóhelyek, valamint a siroki barlanglakások. A Mátraaljai Történelmi Borvidék az ország 22 borvidéke közül országosan a második, a hegyvidékek között pedig a legnagyobb.

A Mátra gyógytényezőkben is bővelkedik, ha térség termál- és ásványvizei gyógyászati célokra történő hasznosításának legjobb példái a parádi víz és a bükkszéki fürdő. A *Mátra* a legismertebb éghajlati gyógyterületünk, mely magáénak tudja az ország legmagasabb pontját és az ország egyetlen valóban magaslati klímájú gyógyhelyét a *Kékestetőt* (1014 m) is.

A klimatikus gyógyhelyek mellett fontos megemlítenünk az ország egyetlen széndioxid fürdőjét is a Mátraderecskén található mofettát, mely gyógygáz jelentősen hozzájárul az ország érbetegeinek, egyes reumatológiai kórosok szintvonalas ellátásához, rehabilitációjához.

A Mátra erdősége a vadászok kedvelt célterülete. A természeti és ökoturizmust kedvelők télen-nyáron kedvező feltételeket találnak a Mátrai Tájvédelmi Körzet területén, a sportolni vágyók pedig a hegység sípályáin, erdeiben. A Mátra hegység magasabb színvonalú hoteljei az üzleti és rendezvényturizmus helyszíneiként jelentkeznek. A Mátravidéken minden adottság megvan mind a közúti, mind pedig a hegyvidéki kerékpározáshoz. A vidéki (falusi és agro-) turizmus jó adottságokkal rendelkezik a térségben, ugyanis számos szép település, sajátos népi szokás és életmód, mesterség, építészet, és népi kultúra található meg. A néprajzi hagyományok a térség unikális értékei, így az ősmagyar, a palóc és a szlovák néprajzi emlékek és kézműves hagyományok.

Összegezve elmondhatjuk, hogy a természeti turizmus már létező, népszerű termékként jelenik meg, amíg az aktív turizmus, a kulturális turizmus és a borturizmus jelentős, de fejlesztendő, potenciális termékei a desztinációnak, továbbá a rendezvényturizmus és egészségturizmus egyelőre másodlagos termékként azonosítható.

Fentebb került említésre, hogy az adottságok rendelkezésre állnak, de mégis a korábbi évek tapasztalatai azt mutatják, hogy az ötlet, tervezés és a megvalósítás között az adminisztrációs kötöttségek miatt, még a magánjellegű beruházások is lassan haladnak, és nem feltétlenül a munkaerőhiány miatt.

A térség közúti hálózata fejlett, az M3-as autópálya biztosítja a gyorselérhetőséget. A Mátra-vidéken a településeket kivétel nélkül szilárd burkolatú utak kötik össze. A térség déli részét érintő Budapest-Miskolc, Hatvan-Salgótarján vasútvonal, valamint a Vámosgyörk-Gyöngyös vonalak villamosítottak.

A Mátra-vidék valamennyi településén biztosított az infrastrukturális alapellátás. A közművek alapvetően kiépítettek, a Felső-Mátra vidékén szükséges a jelenlegi csatornahálózatot fejleszteni, illetve az elektromos áramellátást a nagyobb biztonságú hozzáférést nyújtó földkábeles kivitelűre szükséges cserélni. A vízhálózat ellátás megoldott, fontos a modern telefonos és szélessávú internetes szolgáltatás eljuttatása minden településre.

A Mátra vidéken több mint száz étterem biztosítja a turisták, illetve a helyi lakosság számára a vendéglátást. Ezek közül ki kell emelni a térség nemzetiségeihez, néprajzi csoportjaihoz (szlovákok, palócok) és hagyományaihoz kapcsolódó vendéglátóhelyeket, hiszen ezek jelentik a térség egyedi kulináris értékeit.

A térség legfontosabb általános és turisztikai szolgáltatásait elsősorban a nagyobb településeken működő vállalkozások, valamint az utazási irodák és utazásszervezők biztosítják. Szabadidős programszervezésben a települési önkormányzatok, szervezeti egységei, esetenként civil szervezetek, illetve az egyes szálláshelyek szolgáltatói vesznek részt.

A Mátravidék kereskedelmi ellátottsága régiós és országos viszonylatban is jónak mondható, a kereskedelmi egységek teljes vertikuma (kisbolttól a hipermarketig) jelen van a térségben, a települések kategóriájára jellemző súlynak megfelelően.

A térség valamennyi településén több rendőrkapitányság alatt rendőrőrsök működnek, valamint kialakult a polgárőri hálózat is. A bűncselekmények számát tekintve a térség az országos átlagtól jóval elmarad. Ezek természetesen hozzájárulnak ahhoz a tényhez, hogy a Mátra összességében „biztonságos desztinációként fogható fel”.

Az egészségügyi ellátás a térségben kitűnőnek mondható, hiszen az országos átlagot meghaladó kórházszám mellett valamennyi településen biztosított a nagyságának megfelelő ellátás, és a

térségben az egészségügyi ellátás teljes skálája (orvosi rendelőtől az országos jelentőségű szakkórházig) megtalálható.

Nemzetközi jelentőségű fesztiválok, programok illetve nagyobb számú turistát vonzó események a térségben megtalálhatók. A gyöngyösi Tourinform irodához kapcsolódóan idegenvezetői szolgáltatás biztosított, ezt erősíti az Eszterházy Károly Egyetem, Károly Róbert Campusa által 2019-ben elindított idegenvezető képzés.

A rendezvény- és programszervezés elsősorban az önkormányzatok, illetve a társulások illetékes szakembereihez kapcsolódik.

Kereslet

Az idegenforgalom területén folytatott munka sikerességét a legtöbb esetben a célterületen kívülről érkező turisták számának az emelkedésével szokták lemérni. Ennek háttérében két tényező áll.

Egyrészt ezen turisták révén lehetővé válik a térségen kívül megtermelt jövedelmek ide csábítása, és ennek eredményeként a helyi GDP emelkedése. Másrészt a külső turisták számának az emelkedése az, amely igazán bizonyítja az idegenforgalom területén megtett lépések eredményességét, és így növeli a lakosság (de különösen a turizmusban foglalkoztatottaknak) az önbizalmát, elégedettségét.

Mátra Vendégforgalma

Magyarországon a Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint 2017-ban a kereskedelmi szálláshelyet igénybe vevő vendégek száma 11 883 929 fő, 2018 évben 12 548 170 fő, míg 2019-ben 12 920 247 fő, mely országos viszonylatban 102,9 % növekedés mutat. Vendégéjszakákat tekintve 2017-ban 29 768 770 éj, 2018-ben 31 011 261 fő, ami 104,1 % növekedést jelent! 2019-ban 101,7 %-kal növekedett a vendégéjszaka szám, 31 537 856 éj.

Mátra tekintetében a vendégéjszakák száma és a vendégek száma a következőképpen alakult kereskedelmi szálláshelyeken:

	Vendégek száma a kereskedelmi szálláshelyeken (fő)			Változás %	Vendégéjszakák száma a kereskedelmi szálláshelyeken (db)			Változás %
	2017	2018	2019		2017	2018	2019	
Gyöngyös	98490	97659	98224	100,6%	206625	197106	193359	98,1%
Mátraszentimre	53144	51492	49701	96,5%	131309	126699	125480	99,0%
Parád	26999	26840	27530	102,6%	68285	69999	72390	103,4%
Parádsasvár	14016	14984	15895	106,1%	30610	33246	34235	103,0%
Sirok	562	n.a.	n.a.		1488	n.a.	n.a.	
Összesen	193211	190975	191350	100,2%	438317	427050	425464	99,6%

Forrás: KSH, saját szerkesztés

A Mátra térségében a legdinamikusabb fejlődés Parádsasváron volt tapasztalható, ahol is a vendégek száma 106 %-kal növekedett. Ugyanez mondható el a vendégéjszakák számáról, legnagyobb mértékben Parádsasváron és Parádon emelkedett, 103 %-kal.

Gyöngyös és Mátraszentimre tekintetében minimális visszaesés tapasztalható a vendégéjszakák számában.

Sirokban 2018-ban nincs elérhető adat.

Külföldi vendégforgalom:

	Külföldi vendégek száma a kereskedelmi szálláshelyeken (fő)			Változás %	Külföldi vendégéjszakák száma a kereskedelmi szálláshelyeken (db)			Változás %
	2017	2018	2019		2017	2018	2019	
Gyöngyös	6821	5599	6058	108%	23847	20803	16149	78%
Mátraszentimre	598	634	708	112%	1597	1607	1809	113%
Parád	770	749	1065	142%	2249	1942	3076	158%
Parádsasvár	341	263	273	104%	865	637	596	94%
Sirok	11	n.a.	n.a.		11	n.a.	n.a.	
Összesen	8541	7245	8104	112%	28569	24989	21630	87%

Forrás: KSH, saját szerkesztés

A minőségi szálláshelykínálat lehetővé teszi, hogy ne csak egynapos kirándulásokat tegyenek a külföldiek hanem, több napra is megszálljanak a térségben. Parád térségében a korábbi

évekhez képest jelentősen nőtt mind a külföldiek száma, mind a külföldi vendégéjszaka száma. Mátraszentimre tekintetében növekedés tapasztalható, míg Gyöngyös tekintetében visszaesés tapasztalható a külföldiek számát illetően.

Külföldi turistákra jellemző, hogy hosszabb időt töltenek az országban illetve az adott területen, így az átlagos tartózkodási idő az ő esetükben magasabb (2,7 éj) mint a belföldi turistáknál, mely 1,9 éjre tehető.

Főbb küldő országok: Németország, Hollandia, Lengyelország Csehország és Szlovákia.

Marketing tevékenység

Az elmúlt években az online kommunikáció felé tolódik a hangsúly, mégis a térség kommunikációjában és népszerűsítésében megjelenik a print média, pr kampányok és a televízió megjelenés is. Természetesen nem maradhat el a vásári, kiállítási megjelenés sem, mely főként az alföldi területekre - Szolnok, Kecskemét, Debrecen és Budapestre koncentrálódik, hiszen a felmérések alapján e területek a térség főbb küldő területei. 2019-ben a 79. Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállítás és Vásáron is bemutatkozott a Mátra. Fontos kiemeltünk, hogy számos marketing kutatás bizonyítja, hogy maga az online platformok felhasználásában is változás tapasztalható. Az asztali gépekről történő internet felhasználás mind háttérbe szorul a tabletek és az okos telefonok javára. A turisztikai verseny kiélezett, így tehát fontos a különböző online felületek responsívá tétele. A Gyöngyös-Mátra Turisztikai Közhasznú Egyesület 2018. évben a honlapját teljesen ennek rendelte alá, mely mellett további facebook és instagram kampányokkal is számol. Jelenleg a legnaprakészebb honlap, mely a térség látnivalóit mutatja be.

Online kommunikációs lehetőség egyik része, egy kincskereső kalandjáték (alkalmazás) fejlesztése volt, mely játékos formában interaktívan segíti a turistákat önállóan felfedezni Gyöngyös nevezetességeit. A játék kiegészítése egy Mátrai Betyár változat is mely Mátrafüred és környékén történő felfedező játék.

2019. májusában a Magyar Turisztikai Ügynökség döntése alapján, Mátraházán került megrendezésre az Országos Tourinform találkozó, mely 130 szakember részvételével zajlott. A szakmai program lebonyolítását a Gyöngyös-Mátra Turisztikai Közhasznú Egyesület munkaszervezet végezte. Sikeres program után több szakember is elismerését fejezte ki és a következő hónapokban mind szakmai, mint magán csoportokkal újra ellátogattak a Mátrába.

Programok

Mátra térségében számtalan program várja az érdeklődőket. Májustól kezdődően szinte nincs olyan hétféle, hogy ne lenne valamiféle turisztikailag frekventált program. Teljesség igénye nélkül a Mátrai Bornapok, Mátrai Szüreti Napok és Fehérbor Fesztivál, Múzeumok Éjszakája, Muzsikál az erdő, Kisnánai és Siroki Várnapok, Gyöngy Folklórfesztivál, Párnafesztivál, Betyár Ballagás, Viszlát nyár- Repülőnap, SörDzsem, különböző teljesítménytúrák stb.

Programokról részletesen a turisztikai honlapokon, facebookon tájékozódnak az érdeklődők, de Mátrai programfüzet is készült.

Programok tekintetében azt is láthatjuk, hogy vannak olyan időszakok, amikor hihetetlen mennyiségű program koncentrálódik egy-egy hétféle.

Kiadványok

Turisták számára releváns kiadványokból egy párat említenék meg, 10 nap sorozat, mely túrajánlatokat, természeti értékeket mutat be, a Mátrát bemutató átfogó turisztikai látnivalós térkép, és a programfüzet, melyek még bizonyos korosztály számára vonzóbb és könnyebben kezelhető, mint az online felületek.

Mátrát bemutató anyag a kedvcsináló kiadvány mely szálláskatalógussal ötvözve mutatja be a térséget.

2019-ben Gasztrotérkép készült a Mátráról, melynek kiegészítése egy pontgyűjtő füzet. 13+1 vendéglátóegység felkeresése esetén egy palack bor az ajándék, melyet a Tourinform irodában lehet átvenni.

Együttműködések

A „Mátra Térségi TDM” Nonprofit Kft a Mátra népszerűsítése és fejlesztése érdekében főként a tulajdonosain keresztül (Gyöngyös-Mátra Turisztikai Közhasznú Egyesület és a Mátra Jövője Egyesület) a következő szervezetekkel működik együtt:

- Heves Megyei Közgyűlés
- Magyar Turisztikai ügynökség
- Heves Megyei Kereskedelmi és Iparkamara
- Eger Térsége TDM
- Egererdő Zrt.
- Önkormányzatok Mátrai Szövetsége
- Civil szervezetek
- Magyar Természetjáró Szövetség
- Dél-Mátra Közhasznú Egyesület

- Bükki Nemzeti Park

Összegzés

Mátra kiváló turisztikai adottságának köszönhetően sajnos a korábbi évhez képes csekély visszaesést mutatott. Ennek a háttérben részben a Gyöngyös-Mátra Közhasznú Egyesületnél rendelkezésre álló kevesebb marketing forrás részben pedig a térség vonzerőinek megújulása állhat, mely szorosan összeforr a kiszolgáló létesítmények és az infrastruktúra bizonyos hiányával is.

A fejlődés fenntartásához fontos a stratégiai konstruktív együttgondolkodás. Cél az aktív és egészségturisztikai kínálat és a borturizmus fejlesztése, de a turisztikai kínálaton kívül fontos stratégia lépés az fejlődéshez elengedhetetlen infrastruktúra fejlesztés, illetve az engedélyeztetési jogszabályok egyszerűsítése.

Jelenleg mind a Mátra, mind a Bükk térség fejlesztése érdekében fontos lenne, a kiemelt turisztikai területé történő nyilvánítás, mely lehetőséget a koncentrált szakmai fejlesztésre. A szakmai munkában fontos szerep hárul mind a térségi, mind pedig a helyi TDM szervezetekre. Átfogó kampányok és termékfejlesztés, illetve a meglévő vagy új attrakciók népszerűsítése érdekében érdemes lenne egy szakmai alapokon nyugvó átfogóbb megyei támogatási rendszer kidolgozása.

Jelenleg a Mátra Térségi TDM, Mátra imázsát növelő feladatokat nagy részben Gyöngyös-Mátra Turisztikai Közhasznú Egyesület látja el.

Gyöngyös, 2020. június 03.

Felhasznált irodalom

1. Fejlesztési Konceptió Gyöngyös-Mátra Turisztikai desztináció, Gyöngyös-Mátra Turisztikai Közhasznú Egyesület, 2016
2. Fejlesztési Konceptió Mátra Térségi TDM nonprofit Kft Turisztikai szervezetek (TDM) fejlesztése GINOP - 1.3.4 -15
3. Gyöngyös-Mátra Turisztikai Közhasznú Egyesület Versenyképességi és pozicionálási stratégia, 2011

4. Gyöngyös Város Idegenforgalmi Fejlesztési Koncepciója és Átfogó Stratégiája, 2015
5. Benkő Béla – Dr. Domán Szilvia – Dr. Szűcs Csaba - A Mátra, mint márka, 2018., I. Nemzetközi Turizmusmarketing Konferencia, Pécs
6. http://www.jgypk.hu/tamop13e/tananyag_html/wellness/klimatikus_gygyhelyek_magyarorszgon.html (Dr. Gyóri Ferenc, Hézsóné Böröcz Andrea, Kiss Gábor, Lehmann-Dobó Andrea, Meszlényi-Lenhardt Emese, Dr. Balogh László: Wellness, sport- és egészségturizmus)
7. www.mofetta.eu

Gyöngyös, 2020. 06. 08.

Dr. Bujdosó Zoltán